

Meristemprogram

AF LARS BØDKER,
LANDSKONSULENT,
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Der er ændringer på vej indenfor både meristemprogrammet, den lovpligtige sygdomstest og de danske fremavlsregler.

Meristemknoldene dannes ved at en steril plante udplan-tes i væksthuis. Foto venligst udlånt af SASA (Science and Advice for Scottish Agriculture©).

Danske Kartofler har nu overtaget ansvaret for det danske kartoffelmeristem-program fra det gamle Specialudvalg for kartofler. Meristemprogrammet er en af grundstenene i det danske fremavlssystem.

Oprensningen af sorter og vedligeholdelse af meristembanken har tidligere ligget hos Århus Universitet i Flakkebjerg. Arbejdet

med meristembanken anses ikke længere som forskning, så meristembanken er nu flyttet til det private firma Vitroform på Fyn, som overtager arbejdet med oprensning og vedligeholdelse af meristembanken.

Den lovpligtige sygdomstest er flyttet fra Århus Universitet til Scottish Agricultural Science Agency (SASA), som har en stor ekspertise indenfor cystenematoder, svampe- og bakteriesygdomme i kartofler.

Flytningen giver en betydelig besparelse i udgifterne til opretholdelse af meristemprogrammet, men også en tættere kontakt til forskning og udvikling indenfor kartofler i Skotland.

Harmonisering af certificeringsregler. Danske Kartofler har lige afleveret et høringsvar til NaturErhvervstyrelsen omhandlende en harmonisering af mærknings- og fremavlsregler for kartofler i Europa.

Certificeringsreglerne i EU er meget forskellige, og der er et stort ønske om en harmonisering, som skal gøre handel og administration lettere. Det ser dog ud til, at de harmoniserede regler og tolerancekrav, som EU lægger op til, er lavere end de nuværende danske regler.

Danske Kartofler har derfor indgivet et høringsvar, som indeholder mulig-

Kartoffelkasser

Fremstilling og salg af kraftige og solide kasser i alle størrelser

Utoft Savværk

Løvlund • 7190 Billund • Telefon 75 35 33 44

am & fremavlsregler

Afprøvning af sorter og genbankmateriale i marken. Foto venligst udlånt af SASA (Science and Advice for Scottish Agriculture©).

Genbanken består af små sterile planter i glas. Foto venligst udlånt af SASA (Science and Advice for Scottish Agriculture©).

hed for at opretholde strengere nationale krav til et fremavlsystem.

Dansk investering i fremavl. Dansk kartoffelerhverv har igennem mange år betalt en overpris for læggekartofler på grund af de strammere fremavlsregler. Det har dog betydet, at Danmark kan opretholde en tolerance på eksempelvis 0,5 % sortben i certificeret avl, mod 4 % i det nuværende EU-forslag.

Lavere tolerancekrav i EU er generelt uacceptabelt, da lavere tolerancekrav ikke kun øger risikoen for spredning af kvalitetsskadedørere som Phoma, Fusarium og sortben, men også øger risikoen for spredning af karantæneskadedørere, da eksempelvis ringbakteriose opformerer og spredes på samme måde som sortben.

Da forekomsten af karantæneskadedørere samtidig slører for forekomsten af kvalitetsskadedørere, øges risikoen for spredning af karantæneskadedørere betydeligt.

Mulighed for strammere nationale krav. Danske Kartoffler har derfor i hø-

ringssvaret understreger vigtigheden af, at harmoniseringen kun gælder minimumskravene, og at det fortsat er muligt at opretholde strammere nationale krav som eksempelvis:

1. Retten til strengere tolerancekrav.
2. Retten til "flush out", dvs. at der kan være maksimalt ni generationer, og at læggekartoflerne hvert år automatisk går en klasse ned.
3. Retten til at kræve, at præbasisavlere kun må anvende meristemplanter/meristemknolde som opformeringsmateriale.
4. Retten til at adskille præbasis- og basisavl.
5. Retten til at kræve, at importerede læggekartofler skal overholde samme krav som de danske for en given klasse, hvis de skal indgå i fremavlsystemet.
6. Retten til selv at fastlægge metodevalg og patogenliste ved test af mini-/meristemknolde og klonavl ud fra anbefalinger fra den internationale organisation EPPO.

Kvalitets kartofler

Flavia	Verdi
Princess	Mirage
Rafaella	Asparges
Romera	mange flere

+45 75 73 47 84